

SAARISTO-NAANTALIN SOSIALIDEMOKRAATTIEN KUNNALLISVAALIOHJELMA VUONNA 2008

Naantalin Työväenyhdistys aloitti toimintansa 140 vuotta ja Rymättylän Työväenyhdistys Wapaus 101 vuotta sitten. Merimaskulaiset ovat toimineet omana yhdistyksenään vuodesta 1972. Näiden yhdistysten ja jäsenten yhteistyö on ollut saumatonta menneinä vuosikymmeninä ja vuosina. Joten olemme tunteneet kuuluvamme yhteen jo ennen kuntien yhteenliittymistä.

Ohjelma rakentuu periaatteittemme ja aikaisempien ohjelmien oikeaksi koetuille ehdotuksille. Ohjelma on ajanmukaistettu ja sen kehittämiseen kutsumme kaikkia naantalilaisia. Sen vuoksi ennen ohjelman lopullista hyväksymistä julkistamme ohjelmamme nyt nettisivuillamme, jotta siihen on helppo tutustua, ja jotta siihen netin kautta tai muutoin voidaan tehdä parannuksia. Tutustu ja toimi Saaristo-Naantalin hyväksi.

Tietoinen valitsija - hyvä vallankäyttäjä

Valistunut vallankäyttäjä vaaliurnilla tekee äänestyspäätöksensä tietoisena vaihtoehtoista ja niiden eroista. Saaristo-Naantalin sosialidemokraatit esittelevät tässä paperissa omaa aatteellista taustaansa ja näkemyksiään yleisesti sekä erityisesti Naantaliin liittyen.

Kirkon kuulutuksista interaktiivisiin nettisivuihin!

NTY:n ensimmäisten sääntöjen mukaan jäsenistö kutsuttiin koolle julkikuulutuksella Naantalin kirkossa. Tänään tarjoamme jäsenistölle, kannattajillemme ja kaikille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa omien nettisivujemme välityksellä. Elämme ajassa ja palvelemme Naantalissa kulloinkin parhailla käytettävissä olevilla keinoilla. Meidän omat nettisivumme ovat palvelleet avointa ja ulospäin suuntautuvaa tiedotusta ja yhteydenpitoa vuodesta 2003 alkaen. Sivuiltamme kommentoimme ajankohtaisia asioita lähes päivittäin.

Vuonna 2008 käytämme sähköisien yhteyksien lisäksi, omaa lehteä ja avoimen tiedonvälityksen palveluja eli paikallislehden palstoja. Välttämättömäksi aktiivinen tiedottaminen onkin tullut, sillä avoimia päätöksiä tehdään entistä harvemmin eikä niiden kiinnostavuus nouse yli uutiskynnyksen.

Taustana kansainvaltainen tahto, sosiaalinen luonne, yhteenkuuluvuus ja yhteistyö

Sosialidemokratian usko ja luottamus demokratian eli kansanvallan voimaan ja viisauteen on säilynyt ja tuottanut tulosta niin paikallisesti Saaristo-Naantalissa kuin Suomessa ja Euroopassa. Ihmisen ei ole hyvä olla yksin. Toisista huolenpito, sosiaalisuus ovat olleet toimintamme kiintotähtiä, joiden mukaan suunnistamme edelleen. Laajemman Saaristo-Naantalin jokaisen asukkaan tulee saada tuntee kuuluvansa uudenlaiseen kotikuntaan Naantaliin.

Naantalissa on alhainen veroprosentti. Palvelunne ovat pääosin korkealaatuisia ja kaupungin nettovelka pienenee entisestään. Pyydän teitä kuitenkin osallistumaan ajatusleikkiin: Kuvitelkaa millainen hieno kaupunkinne olisi ilman suotuisia suhdanteita tai valtion harjoittamaa teollisuuspolitiikkaa? Onko menestys tai hyvinvointi ylipäättään pelkästään omista käsistämme? Mielestäni vastaus on itsestään selvä: Ei ole, yksin voimamme harvoin riittävät.

On pidettävä mielessä, että paikalleen ei saa jäädä, eikä omia saavutuksia ihastella. Menestyksen hedelmistä saa ja pitää nauttia, mutta vasta silloin olemme todella

onnistuneet, kun voimavaroiltaan vähäisimmätkin tuntevat kuuluvansa joukkoon ja myös menestyjät haluavat muistaa mistä ovat lähtöisin.

Paavo Lipponen Naantalissa 21.8.2004 jo
ennen kuntaliitosaikeitamme

Tänään tavoitteittemme mukaista käytännön sosialidemokraattista sovellusta kutsumme hyvinvointiyhteiskunnaksi, jonka parhaat hedelmät ovat pohjoismaiset, ja jonka vankka tukijalka on kunnallisissa palveluissa.

Niiden suunnasta ja toteutuksesta naantalilaiset päättävät lokakuun kunnallisvaaleissa.

Jokapäiväinen leipä, turvallisuus ja vapaus

Tarpeemme ja toiveemme vaihtelevat ja on selvää, että jokainen haluaa olla "oman onnensa seppä". Yhteiskunnallisen, julkisen toiminnan ei tule olla tämän esteenä, vaan päinvastoin julkisten yhteisöjen, valtion ja kunnan, tulee varmistaa, että tämä valinnan vapaus on jokaisen ulottuvilla kaikissa olosuhteissa, ja että kenelläkään ei ole oikeutta toisten ihmisten, ei yhteiskunnan eikä ympäristön kustannuksella, saalistaa omia etujaan. Tämän kestäväen päämäärän saavuttamiseksi tavoittelemme yhteiskuntaa, jonka voi tunnistaa seuraavanlaisista olosuhteista:

- Jokaisen on saatava jokapäiväinen leipänsä käsitteen laajassa merkityksessä.
- Kaikilla ikään, sukupuoleen, asuinpaikkaan ja suorituskykyyn katsomatta tulee olla oikeus elää turvallisesti omaa elämäänsä niin hyvinä kuin huonoinakin päivinä. Kuulumme yhteen.
- Ihmisen on oltava vapaa ja hänellä on oikeus kehittää ja toteuttaa itseään kunhan hyväksyy kultaisen säännön siitä, että tekee toiselle sitä, mitä toivoo itselleen toisten tekevän.

Näistä yleisistä aatteellis-eettisistä lähtökohdista sosialidemokraatit toimivat Naantalin valtuustossa ja muissa kunnallisissa toimielimissä sillä painolla, jonka äänestäjät meille vaaleissa suovat.

Työ ja toimeentulo teollisuudesta ja palveluista

Työkykyinen haluaa tienata joka päiväisen leipänsä itse. Kaikkein mieluummin jokainen meistä "pistaa köyhyyttä turpiin" omin käsin. Yhteiskunnan yleisillä edellytyksillä ja kehitysvaiheella on suuri vaikutus. Naantalinkin pitkä oikeistolainen köyhyyden historia kääntyi työtätekevien kannalta aurinkoiseksi vasta sodan jälkeisinä teollisen aikakauden kulta vuosina. Yhtäkkiä oli teollisuuden työpaikkoja enemmän kuin tekijöitä. Alkoi kaupungin kasvun ja palvelujen rakentamisen kausi. Samaan aikaan Saaristo-Naantalin saaristokunnat joutuivat kovan rakennemuutoksen kouriin. Alkutuotannon edellytykset vähensivät työvoiman tarvetta. Kunnat joutuivat hakemaan uusia selviytymiskeinoja. Kalastus jopa sillin jalostus on vielä hengissä. Teollisuudelle löytyi Rymättylästä tilaa, Merimasku taas alkoi houkutella asukkaita. Matkailuyrittämistä löytyy näiden kuntien lisäksi Velkualta

Naantalini ei ole koskaan ollut erillinen lintukoto, vaan kohtalomme on ollut ja tulee olemaan sidoksissa yleisen taloudellisen kehityksen sekä erityisesti kaupunkiseudun menestykseen. On todennäköistä, että Naantalini teollinen rakenne joutuu kokemaan muodonmuutoksia. Vanhojen teollisuuslaitosten mahdollisuudet säilyttää työpaikkansa vaativat ponnistuksia kaikilta tahoilta myös joustavuutta kaupungilta sekä monessa tapauksessa hyvää alueellista yhteistyötä. Syväväylän varmistuminen ja maakaasun mahdollisuus ovat olemassa. Emme saa unohtaa, että teollisuuslaitosten vaikutus suoraan kuntatalouteen on merkittävää niin vero- kuin satamatulojenkin osalta.

Naantali tienhaarassa eli valinnan edessä. Haluammeko tänne työpaikkoja vai tyydymmekö nukkumalähiön rooliin. Me emme halua antautua. Uskomme, että työpaikat ja asunnot sopivat yhteen. Siksi kannatamme molempia: Aktiivista elinkeinopolitiikka ja kasvua tukevaa asuntopolitiikkaa.

Naantalin parhaana etuna on pidetty liikenneyhteyksiä ennen kaikkea satamaa. Suora tie Turkuun oli aikanaan vaikeuksien takana. Hyvä maantieyhteys on säilytettävä joustavana. Vanton vaarallisten tasoristeyksien tilalle on saatu eritasoliittymä. Tämä ensimmäinen vaihe vaatii jatkokseen ylikulkusillan Luolan kohdalle ja kevyenliikenteen erilliset yhteydet Viluluodon ja tien eteläpuolta Luolanjärven kohdalta.

Jalankulku ja polkupyöräyhteydet ovat aina oltava moitteettomat: Työhön ja kotiin on päästävä myös halvoilla ja terveellisillä keinoilla. Kevyen liikenteen on oltava investoitaessa aina mukana ja ne on toteutettava ajoneuvoväylien kanssa samanaikaisesti, ei jälkikäteen.

Joukkoliikennettä on pidetty erityisryhmien palveluna. Ajattelua on laajennettava ja joukkoliikenteen työmatka palveluja on seudullisena toimena kehitettävä. Suuremman Saaristo-Naantalin tarpeet on yhdistettävä Naantalin sisäisiin palveluihin.

Saariston lyhyempi rengastie kulkee Naantalista Rymättylään. Tämän väylä rinnalle on saatava kevyen liikenteen yhteys läpi Luonnonmaan ainakin Rymättylän kirkolla asti. Merimaskun pääyhteyden järjestelyt edellyttävät Särkännisteyksien järjestelyjä turvallisuuden ja sujuvuuden parantamiseksi.

Tietoyhteydet ovat aina olleet yritysten sijoittumisen vaatimuslistan kärjessä. Nykyisin niitä pidetään itsestään selvyytenä ja yhteyksistä huolehtiminen on markkinaoperaattoreitten käsissä. Saaristo-olosuhteissa näiden yhteyksien toimiminen on entistä tärkeämpää. Kaupunki tulee olla kehityksen suhteen aktiivinen ja aikaansa seuraava ja tarvittaviin toimiin ryhtyvä. Kaupungin on siis seurattava, että edellytykset Saaristo-Naantalin kaikissa osissa ovat keskimääräistä paremmat.

"Matkailuteollisuus", kuten alaa maailman laajuisesti nimitetään, on nopeimmin kasvava ala. Sillä suunnalla on myös Naantalin elinkeinoelämän parhaat saavutukset viimeisten vuosien aikana: Kylpylä, Muumit ja Naantalin ranta ja viimeisenä muttei vähäisimpänä Kultaranta Golf ja resort ovat koko Varsinais-Suomen matkailun kärkihankkeita. Näillä toimaloilla on yksityinen kekseliäisyys ja yrittäminen parasta tulosta tuottavaa.

Saaristo- Naantalin on aktiivisesti laajennettava toiminnan edellytyksiä koko saaristoa ajatellen. Porhonkalliosta olisi kehitettävä saariston toiminnan vetovoimaine keskus. Samassa yhteydessä on huolehdittava, että saariston ainutlaatuiset mahdollisuudet hyödynnetään. Näillä toimilla Saaristo-Naantali ottaa hoitaakseen Turun seudun ikuisten unelmien yhden sektorin.

Reilun pelin markkinatalous palkitsee osaamista ja ahkeruutta mutta edellyttää myös onnea, josta liian monet jäävät osattomaksi.

Markkinatalouden varjopuolena on sen aiheuttama epävarmuus ja turvattomuus. Sitä ei voi kovalla uskollakaan muuttaa. Lainsäädännöllä on rakennettu turvaverkko sairauden, vanhuuden ja työttömyyden varalta. Työttömyyden suurimmat määrälliset ongelmat hyvän taloudellisen kehityksen seurauksena pienentyneet, mutta kovan ytimen osalta yleiset toimet kuitenkin riitä, vaan tarvitaan aktiivisia ponnistuksia myös kunnan taholta. On paneuduttava ongelmaan yksilön tasolla yhteistoimin työvoimaviranomaisten, sosiaali- ja terveystieteiden sekä kirkon diakonia työtä avulla. Pointti on hyvä asia.

Nuorten kohdalla koulutus on paras lääke eikä oppiminen vanhemmillekaan ole koskaan liian myöhäistä. Jokaisen yhteiskunnan on muistettava, että optiomiljonääri tai pitkäaikaistyötön on " yksi meistä vaan". Yhteiskunnan kehityksellä ja yhteiskunnan toimenpiteillä kuten ilmaisella koulutuksella on luotu pohjaa menestykselle, joka kuitenkin voi estyä maailmanlaajuisissa talouselämän melskeissä. Siksi yhteiskunnan on erityisesti huolehdittava huonommalle osalle joutuneista. Kenelläkään ei saa olla niin kiirettä, ettei rattailta pudonneita ehditä nostaa kärryille. Samassa veneessä olemisen tunne on paremman osan saaneellekin pitkän päällä turvallisemman ja paremman olon suova vaihtoehto.

Saaristo-Naantali, tuhannen saaren, kylien ja vanhan pikkukaupungin ainutlaatuinen yhdistelmä ja niin lähellä Turku.

Saaristo-Naantalinen on huolehdittava, että oma ympäristömme on monien Luojan antimiensä osalta jatkuvasti puhdas kestäväällä tavalla nautintoja tarjoava. Saaristo-Naantali on erityisesti vesipinta-alaltaan merkittävä osa Saaristomerta. Meillä on vastuu ja velvollisuus huolehtia itse ympäristöstämme ja vaatia muilta toimijoilta kaikkia mahdollisia ja pikaisia toimenpiteitä vesistön tilan parantamiseksi. Loma-asutus ja maanviljely sekä kalankasvatus ovat velvollisia huolehtimaan, että kuormitus vähenee. Merialueiden tila ei syyllistämällä ja vastuista kinaamalla parane. Tarvitaan toimenpiteitä ja kaupungin aktiivisen toiminnan lisäksi myös oltava valmis taloudellisiin satsauksiin.

Hyvää imago on menestystekijä niin asukkaiden kuin yritysten kannalta katsottuna. Mainetta ei tehdä tempuilla vaan pitkäjänteisellä kehitystyöllä kaupunki- ja kylärakenteessa. Rakennetun ympäristön on samalla oltava tarkoitukseensa sopiva ja silmää miellyttävä, sekä asukasta haitoilta suojeleva. Kaupunkia rakennettaessa on vältettävä aiheuttamasta sen pahemmin ekologisia kuin sosiaalisiaakaan ristiriitoja tai kärjistyksiä. Nykyisin myös yhdyskuntarakenteen on palveltava kestäväää kehitystä, joka puoltaa täydentävää rakentamista.

Naantalilainen on asiantuntija omassa ja ympäristönsä asiassa. Hänellä on oikeus vaikuttaa ja kaupungilla on velvollisuus ottaa kuntalaisen kannat huomioon. Asunto on oloissamme sekä välttämättömyys, että tärkein elinympäristömme. Vuokra- tai omistusasunto on joko pakollinen tai omaehtoinen valinta. Valinnan vapaus syntyy kun tarjontaa on riittävästi. Kaupungin voimavaroja ei tällä saralla saa väärällä tavalla säästää. Tässä suhdannetilanteessa olisi taas hyvä rakentaa vuokra-asuntoja.

Monipuolinen asuntotuotanto on paras tae sopusointuiselle yhdyskuntarakenteelle. Kaupunki ei suoranaisesti osallistu asuntotuotantoon, mutta suunnittelutoimella ja tonttipolitiikalla vaikutetaan asumisen hintaan ja laatuun. Kunnollinen kaavoitus ja kohtuuhintaiset tontit tukevat asuntotuotantoa, joka on taas tärkeä keino elinkeinopolitiikkaa varten. Monimuotoisuus tarkoittaa, että tontteja luovutetaan niin myymällä kuin vuokraamalla kohtuullisella korolla.

Hyvä toteutus edellyttää, että rakentamisen kunnalliset palvelut ovat sekä ammattitaitoiset että käytössä kätevät.

Viranomaistoiminnan tulee asiallista mutta joustavaa. Laillisuus ja pikkumaisuus eivät ole sama asia. Yhdenmukaisuutta on edistettävä, mutta myös historialliset tekijät on otettava huomioon linjaa valittaessa.

Vanhoiden alueiden viihtyisyydestä, kunnossapidosta ja toimivuudesta on huolehdittava. On myös uudistettava kuluneita ja vaurioituneita rakenteita. Kaupungin on kartoitettava taas kunnostusta vaativat kohteet ja tehtävä niistä toimenpideohjelma. Kunnossapidosta ja peruskorjauksesta säästäminen on elinkaarena ajatellen kalleinta ja myös ympäristön kannalta haitallista.

Elävä kaupunki on kuten myös kaupunkilaiset jatkuvassa liikkeessä. Jalkaisin ja polkupyörällä on päästävä kulkemaan kaikkina aikoina niin asioille kuin lenkille. Luonnolliset yhteydet on toteutettava. Henkilöauto ja moottorivetoiset kulkupelit ovat hienoja keksintöjä, ja helpottavat jokapäiväistä liikkumista. Siksi katujen pitää palvella ajoneuvoliikennettä. Mutta vastaavasti ajoneuvojen tulee liikkua kurinalaisesti aiheuttamatta vaaraa tai häiriötä muille.

Liikenteen vaarantaminen ja häiriökäyttäytyminen on saatava kuriin luomalla valvontajärjestelmä, joka toivottavan lainsäädännönmuutoksen jälkeen voi luoda perustan kunnalliselle liikennevalvonnalle.

Lasten ja vanhusten olosuhteet vaativat yhteiskunnan tukea, sillä myös autotta on voitava liikkua. Seudullinen bussiliikenne on perusratkaisu, jota on täydennettävä paikallisin välinein eritysrhyhmille ja alueille varsinkin liittyville alueille. Tämä alue on vielä kovin kehittymätön ottaen huomioon nykyajan monet teknologiset ratkaisumahdollisuudet.

Naantalilla on hyvät edellytykset veneilyyn ja venepaikkoja onkin vesillä liikkujille. Veneen käyttöön tulee olla helppoa kuitenkin samalla muita rantojen käyttömuotoja liika häiritsemätöntä. Veneilijöiden omatoimisuutta on kannustettava ja samalla edellytettävä asianmukaista ympäristön hoitoa. Meidän huolenamme ovat olleet tarpeettoman vesillä liikkumisen häiriöt ja turvallisuusriskit. Sen vuoksi urheilullinen käyttäytyminen on rajattava. Sama koskee talvisin jäällä

liikkumista. Nopeat moottoriajoneuvot sopivat huonosti yhteen jalankulkijoiden, hiihtäjien ja pilkkijöiden kanssa. Tekemämme aloitteet ovat tuottaneet jo tulosta.

Vesi on vanhin voitehista myös päivittäisessä käytössä.

Sen on tultava ja mentävä ja oltava kelvollista. Raakavesiratkaisuna kannatamme seudullista tekopohjavettä siihen liittyvistä epävarmuuksista huolimatta. Nykyisiä resursseja on käytettävä tehokkaasti ja varajärjestelmiin on panostettava. Teollisuudelle annetuista sitoumuksista on pidettävä kiinni.

Jätevesi on tietenkin puhdistettava. Kakola-ratkaisuun päätyminen oli oikea. Seudullista yhteistyötä on ollut Naantalin tavoitteena. Tämä on hyvä esimerkki toimivasta yhteistyöstä ja myös hyvä muistutus, että itsekkäät nurkkakuntaisuudet ovat myrkkyyä kun taas joustavuus ja kohtuus on viisasta.

Jätehuollossa tietenkin säästetty tai kierrätetty jäte on paras jäte. Syntypaikalla siis kodeissa ja yrityksissä ratkaistaan jätehuollon onnistuminen. Edellytykset ja yllykkeet tähän suuntaan kehittämisellä on luotava oikealla asenteella ja hyvillä ratkaisuilla. Keräilypisteistä on myös huolehdittava. Ne eivät ole kaatopaikkoja.

Seudullinen ratkaisu on aikaansaatu. Jätteestä pitäisi tehdä energiaa paikallisesti eikä Kotkassa tai Ruotsissa. Tavoitteena on kaatopaikkakuormituksen vähentäminen. Kaatopaikkojen hoitoa ei saa laiminlyödä ja niiden palveltava myös pienasiakkaita. Käytön loputtua niiden haitattomuus on valvonnalla varmistettava. Naantalin entinen Luonnonmaan kaatopaikka ei ole hyvä esimerkki. Käytöstä poistetuista kaatopaikoista on tehtävä Saaristo-Naantalin alueelle selvitys ja jälkihoitamattomiin paikkoihin puututtava pikaisesti.

Kaukolämpö on kestävää energiahuoltoa. Seudullinen yhteistyö jatkuu. Sovun löytyminen oli niin Turun, Raision kuin Kaarinankin edun mukaista puhumattakaan Naantalista, joka kaukolämmön tuotantopaikkakuntana ei menettänyt hyvää työllistäjää ja rahoittajaa eli voimalaitosta. Yhteinen järjestelmä on säästänyt ja säästää seutukunnan varoja ja vähentää ympäristön kuormitusta. kiinnostus liittyä kaukolämpöön on kasvanut. Pikaisesti on tehtävä suunnitelma tarjonnan lisäämisestä ja sen ehdoista.

Teknisen huollon kustannusten on oltava aiheuttamisperiaatteen mukaisia eikä tavoitteena voi olla sen paremmin tuotteiden ja palvelujen verovaroilla tukeminen kuin niiden avulla verottaminenkaan. Tässä suhteessa Naantalissa on toimittu epäjohdonmukaisesti. kaukolämmössä on ollut markkinahintaisen korkean tuoton periaate, kun taas sähkön myynnissä on tarjontaa ollut markkinahintatason eli asiakkaita on suosittu omistajan kustannuksella: Energiakustannusten merkitys perheiden arkeen ja yritysten tuotantopanoksiin on merkittävä. Puhutaan helposti veronalennusten tasoista vaikutuksista

Oikeudenmukaista on pitää myös liittymämaksut oikean suuruisena. Näin tehden ollaan tasapuolisia aikaisemmin maksaneita ja eri omistajilta tonttinsa ostavia kohtaan. Liittymismaksut on kuitenkin otettava huomioon kuluttajien panoksena käyttömaksuja perittäessä.

Palo ja pelastus on silloin kunnossa kun sen puutetta ei huomata. Maakunnallinen pelastuslaitos on perusteltu malli, joka tulee pidemmän päällä laskemaan Naantalin ylisuuria kustannuksia. Naantalin vanhan kaupungin erityisolosuhteet tulee muistaa seudullisissa yksikköjen sijoituksissa. Naantalin-Raision rajalle sisoittuva uusi keskitetympi vaihtoehto on Naantalin kannalta hyväksyttävissä. Palokunnalla on oltava valmius toimia ensi-iskuna ja VPK:t ovat paikallinen lisävarmistus, josta on pidettävä kiinni.

Merellinen elementti luo erityisiä tarpeita pelastukseen ja vahinkojen torjuntaan. On huolehdittava, että palvelut kattavat koko Saaristo-Naantalin.

Sairasautopalvelun hoito on hyvää voimavarojen käyttöä ja paikallista palvelua.

Ennalta ehkäisevää suojelua ja nykyaikaista tekniikka on syytä kehittää kustannustehokkaasti.

Satamalla ja muilla kaupungin yrityksillä on kaksi tehtävää: Palvella Naantalin asukkaita ja yrityksiä ja tuottaa omistajalleen.

Naantalın satama on syntynyt teollisuuden seurauksena. Tupavuoren säiliöt toivat nykyaikaisen syväsataman Naantaliin. Neste on ollut Naantalın ja Naantalın sataman kannalta enemmän kuin kaikki muut yhteensä; Se on huolehtinut satamastaan itse ja maksanut sataman kautta kaupungille sijoittumismaksuja, joiden ansiosta satama on näyttänyt loistavaa tulosta. Muillakin teollisuuslaitoksilla on ollut positiivista vaikutusta satamaan.

Kumipyöräliikenne on kaupallisen sataman tärkein liikennelaji, jonka hyvän tuloksen suurin tekijä on Finnlınk, jonka matkustajaliikenteen kehitykseltä toivotaan menestystä. kaupungin investointien tuoton varmistamiseksi olisivat sopimukset uudistettava pidemmiksi ensitilassa.

Sataman toiminnan on oltava vakaata ja kustannustehokasta. Turvallisuusjärjestelmäinvestointien tyylistä on päästävä.

Teollisuussatama palvelee paikallista elinkeinotoimintaa kun taas kaupallinen satama on sen sijaan kaupungin kannalta puhdasta liiketoimintaa ja sellaisena sitä ja sen tarpeita on arvioitava.

Aatteellisen perintemme mukaisesti meillä ei ole mitään julkisomistuksessa olevaa yritystoimintaa vastaan ja siksi kannatamme kaupungin liiketoimintaa. Satama käyttää laajoja kaupungin maa-alueita ja aiheuttaa haittaa esimerkiksi liikenteen muodossa. Näistä ja investoinneista sen on maksettava parempaa tuottoa kuin kaupungin asukkaille palveluja tarjoavat liikelaitokset. Sen on toiminnallaan lunastettava oikeutuksensa. Kaupungin velvollisuus on vakavasti selvittää yhteistyön seudulliset mahdollisuudet.

Vuoden 2004 ohjelmassa kirjoitimme: Sähkön jakelu on luonnollinen monopoli, joka sopii kaupungin tehtäväksi. Sähköenergian myynti on markkinavetoista kilpailtua toimintaa. Sitä kannatta harjoittaa niin kauan kuin kannattaa.

Aikaisempaa kannanoton mukaisesti sähkön myyntiliiketoiminta tappiollisena joutaisi tulla myydyksi. Turku Energia on kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö, joten muodollisesti myyminen on mahdollista, mikäli se on taloudellisesti perusteltua.

Matkailu on Naantalissa hyvin kehittyntä toimintaa. Vanha Naantali, Kylpylä, Muumit ja Kultaranta, Kultaranta resort pitävät Naantalia pinnalla alojensa ykkösinä. Saariston kohteet tuovat uuden erikoisen lisänsä. Kaupungin on ensisijaisesti luotava edellytykset. Seudullinen yhteistyö on viisasta, sillä Naantali on Turun paras paikka.

Luonnonmaan Porhonkallion kuntoon saaminen on ensimmäinen ja kiireellinen toimenpide.

Läppäsillan paikalle voidaan saada ponttoniaukko, jonka avulla kylpylän laivat voidaan huoltaa tai vaihtaa uudempiin. Luonnonmaan kanava poistaisi läppäsillan tarpeen.

Pääroolissa palvelut

Hyvinvointiyhteiskunta on tuonut kunnalliset palvelut. Naantalissa on kunnan palveluksessa enemmän väkeä kuin Naantalissa oli sata vuotta sitten asukkaita. Vain muutama kaupungin palkkalistoilla oleva on pakollinen byrokraatti. Suurin osa tekee joko suoraan tai välillisesti kuntalaisia palvelevia töitä. Hyvinvointiyhteiskunta ei säily kunnallisia palveluja huonontamalla ja hävittämällä tai niiden maksuja korottamalla.

Suomen huippukilpailukyky on osaltaan kuntien palvelutoiminnan tulosta. Ilman neuvolaa olisi monen huippuosaajan ura jäänyt syntymättä. On todennäköistä, että yhteiskunnan palvelut ovat hyödyttäneet eniten hyväosaisia, kun huomioon otetaan kaikki kustannukset, joita koulutus aiheuttaa. Yhteiskunnan palveluita voi siis perustella tehokkuuden, taloudellisen kasvun ja edistyksen näkökulmalla. Mutta myös oikeudenmukaisuus ja kohtuus edellyttävät palveluja, niille joilla on puutetta ja vaikeuksia. Toimeentuloturva on perusoikeus -perälauta, joka estää putoamisen. Se on laiha lohtu, ellei ole tarpeellisia yleisiä palveluja, tai jos ne ovat liian kalliita. Kunnallisia palveluja tarvitaan myös, solidaarisuuden, yhteisvastuun näkökulmasta.

Viime aikainen hintojen yleinen nousu kohtelee erityisen kovin pienemmillä tuloilla tai tuella eläviä. Siksi maksuja ei pidä näille ryhmille nostaa ja taas tuki tulee mitoittaa nousevia kustannuksia vastaavaksi. Köyhyyden kasvu on katkaistava.

Henkilökunnan on osattava ja jakettava palvelua. Kunnan palveluksessa olevilla ei ole komento-oikeutta kuntalaisiin mutta eivät he myöskään ole kuntalaisten alamaisia vaan he tekevät heille uskottuja tehtäviä palkkatyönä, jonka korvaustaso ei ole huippuluokkaa.

Laitos > koulu > elämän koulu

Suomalainen hyvinvointi ja taloudellinen kehitys ovat koulutuksesta kotoisin. Peruskoulu ja ilmainen tai halpa jatkokoulutus ovat lisänneet tasa-arvoa, mutta myös yhteiskunnan suorituskykyä. Peruskoulua pilkkaavien on hyvä muistaa, että nuori koulutettu "Nokian" väki on suomalaisen peruskoulun käyneitä.

Samoihin lähtökohtiin on siis aihetta panostaa edelleenkin. Kunnallinen koulutus on paras ratkaisu lasten osalta.

Koulun on oltava lähellä ja opetuksen kunnollista ja virikkeellistä. Koulu ei pysty kokonaan korjaamaan kotien antamia valmiustasoeroja, mutta sen on niitä vähennettävä eikä lisättävä. Näihin toimiin uhratut markat tulevat korkoineen muiden sektoreiden säästöinä takaisin.

Koulun henki on yhtä tärkeä kuin sisältö sillä tiedot vanhenevat mutta omaksumiskyky ja asennoituminen asioihin kulkevat oppilaan mukaan elämän halki.

Hyvätkin ajatukset muuttuakseen palveluiksi vaativat taloudellisia resursseja. Koulun tulee olla kunnianhimoinen ja vaativa ja kaupungin myöntävä, mutta vain sillä ehdolla, että kunnianhimo kohdistuu myös omaan tehokkuuteen.

Kotien on oltava koulun kanssa tekemisissä niissä tapauksissa kun kodit sitä haluavat, mutta myös silloin kun kiinnostusta ei kotoa löydy. Koulu saa olla ankara ja lempeä kunhan se on oikeudenmukainen.

Kilvoittelu ja erilaisuus, luovuus tulee olla sallittua ja omatoimisuus toivottavaa.

Samalla kun koulu jakaa oppilailleen todistuksia on sen myös antauduttava itse arvioitavaksi. Hyvät suoritukset ja saavutukset ovat kiitoksen aiheita ja huonompi menestys vaatii korjauksia.

Tavoitteena tulee olla, että Naantalissa ollaan vertailukuntia parempia suorituksissa ja selvästi koulutuksen kattavuudessa muita ylempänä. Tämä tarkoittaa sitä, että lukioon pääsy on taattava kaikille niille, jotka voivat sen menestyksellä suorittaa. Sama periaate koskee myös ammatillista koulutusta. Naantalin on osaltaan huolehdittava, että riittäviä kysyntää vastaavia aloituspaikkoja saadaan naantalilaisten nuorten käyttöön.

Todellinen valinnan vapaus syntyy silloin, kun vaihtoehtoiset kouluttautumisen muodot ovat yhtä saavutettavissa ja kun ne pitkällä tähtäimellä luovat edellytykset tasavertaiselle menestykselle tulevassa elämässä.

Koulutilojen on oltava terveellisiä ja innostavia. Nykyiset koulut Karvetin laajennuksen jälkeen on vastaavat lähiajan tarpeita. painopiste onkin nykyisten rakennusten kunnosta ja ajanmukaisuudesta huolehtiminen. Velkua erikoisuus etäopetuksineen on hieno lisä erityspiirteensä ja rakenteen monipuolisuuden kannalta. Koulujen yhteistyötä on johdonmukaisesti lisättävä esimerkiksi leirikouluja järjestämällä

Päivähoidon piirissä oleva esiopetus tulisi olla ilmaista riippumatta siitä, minkä hallinnon alaisuuteen päivähoito kokonaisuudessaan kuuluu. Hallinnon velvollisuus on aina muistaa, että lapsi on pääasia. Esimerkiksi erityistä huomiota vaativat lasten kehitystä on tuettava terveydenhoidon neuvolasta sosiaalitoimen päivähoidon ja koulun tarjoamin mahdollisuuksiin. Syrjäytymiskiirteen katkaisemin on lapsen, mutta myös yhteiskunnan edun mukaista.

Sosiaalisuus ei ole köyhänhoidon altistamista eikä pinnareitten hyysäämistä

Lapsia olemme olleet ja vanhuksiksi tulemme. Meillä on tarvetta saada hoitoa ja turvaa. Koti ja omaiset ensiksi tekevät voitavansa, mutta kaupunki palveluineen lisänä on hyväksi avuksi. Äitiysneuvolasta elämä alkaa ja jatkuu useimpien kohdalla päiväkodissa, esikoulussa ja iltapäiväkerhossa koulun jälkeen. Aikuisikään kuuluu kouluttautuminen ja terveydestä huolehtiminen. Sairauden hoidoltakaan emme. Elämämme ehtoo puolella tarvitsemme palveluja kotiin tai hakeudumme palvelutaloon ja useimmiten kulkumme johtaa jokapäiväisen hoidon huomaan laitokseen kunnes aikamme on sanoa jäähyväiset. Kunnallisten palvelujen kanssa meillä on elämän mittainen kumppanuus.

Päivähoito

Lapsen päivähoidon järjestämisen valinta kuuluu lapsen vanhemmille. Päivähoidon järjestämisvastuu kuuluu kunnalla. Iasilla on oikeus päivähoitoon.

Lasten päivähoito on suuria kysymyksiä, joissa on ollut linjaerimieleisyyksiä: Kotihoitoa ja sen tukemista ovat kannattaneet ne, jotka muutoinkin saavat äidit kotiin ja puolestaan ne, joille tasa-arvoiset työhön osallistuminen on tavoitteena, ovat olleet kunnallisen päivähoiton kannalla. Kasvatuksellisiakin perusteluja on esitetty molempien kantojen tueksi. Niissäkin on kaksi vastakkaista pääväitettä: Äiti on lapsen paras hoitaja kaiken aikaa tai osan aikaa ryhmässä ammattikasvattajien johdolla toimiminen on hauskaa ja kasvattavaa

Sitten on kunnallistaloudellinen näkökulma: Kotihoidon tukeminen on halvempaa kunnan kannalta kuin päivähoito hoitopaikkaa kohden laskettuna. Mutta se suuri mutta. Alhainen kotihoidon tuki ei vähennäkään kunnallisen hoidon tarvetta, koska tuki ei riitä korvaamaan työtulomenetyksiä. On pakko mennä töihin, josta maksetaan palkkaa, josta muuten kaupunkikin saa osansa eli niitä tärkeitä veroeuroja.

Sitten vielä suuri kansantalouskysymys: Onko meillä työvoimaa liikaa eli onko meillä varaa jättää osaavaa työvoimaa kotiin. Ainakin tällä hetkellä vastaus on selvä. Ei ole varaa nyt ja vielä vähemmän jatkossa ellei sitten säästetä vanhenevan väen huutavista tarpeista.

Valinnanvapauden kannalta olisi hyvä löytää balanssi, jossa perheet voisivat valita halunsa mukaan, mutta jossa olisi sosiaalinen ja kansantaloudellinen ulottuvuus mukana. Järjestelmä voisi olla sellainen, että kotihoidon tuen määrä olisi tarveharkintainen ja sen määrä olisi riippuvainen perheen muista tuloista ja varallisuudesta eli maksu olisi porrastettu päivähoitomaksun tapaan. esimerkiksi välillä 100-400 euroa. Silloin suurtilallinen tai johtajaperhe saisi 100 euroa ja työttömälle tulisi 400 euroa ja muille siitä välistä.

Kuntalisä ei saa johtaa kunnallisen päivähoiton laiminlyöntiin. Kunnallisia päivähoitopaikkoja pitää olla riittävästi ja hoidon laadukasta sekä perheille mahdollisimman edullista. Eli kun halutaan lisätä panoksia kuntalisään, on silloin varaa vähentää myös päivähoitomaksuja eikä missään tapauksessa pidä niitä nostaa, kuten Naantalissa on tapahtumassa. Eli emme saa unohtaa työtä tekeviä yhteiskunnan pyörittäjiä, heitä jotka vielä vastaavat palkkaveroillaan kuntien kustannusten rahoittamisesta.

Vanhenevan väen palvelut

Vanhemman väen paras paikka on koti ja sinne järjestettävät palvelut. Palvelutalot yksityiset mutta ennen muuta julkiset ovat hieno mahdollisuus tehostettuun hoivaan yksityisessä rauhassa.

Vanhainkoti ei ole välttämätön paha vaan hyvä; Paras paikka, silloin kun hoidon tarve jatkuu.

Vanhusten tulee voida joustavasti ja pelotta siirtyä hoivamuodosta toiseen. Elämä ei ikäihmiselläkään ole pelkkää olemista ja odotusta vaan sen on sisällettävä toimintaa ja osallistumista. Virikkeellisyyttä ei harjoiteta ainoastaan ammattiin harjaantumismielessä vaan myös terveyden ylläpitämiseksi ja elämän laadun vuoksi. Uusia palveluasuntoja on onneksi saatu ja uusia rakenteilla. Palvelutalosaatiön asuntojen kova kysyntä näyttää edellyttävän lisäpaikkoja. Niitä on hyvä saada keskustaan läheisyyteen nykyisen talon yhteyteen.

Rymättylän Katavakoti on hyvä yksikkö ja sen laajentamista on tarpeen kasvaessa harkittava. Merimaskun tarpeet tyydytetään näillä kahdella suunnalla. Velkuan osalta Kummeli näyttää ihanteelliselta ratkaisulta.

Naantalin vanhainkodin vihdoin käynnistyvä laajennus soveltuu hyvin sosiaali- ja terveystalouden yhdistämisen kanssa. Se luo paremmat edellytykset tarpeen mukaiseen oikeaan hoitoon oikeassa paikassa

Vanhusten kotona asuminen edellyttää vanhusten neuvola toimintaa, joka ulottuu heidän koteihin. Turvajärjestelyillä, riittävällä henkilökunnalla ja hyvillä ruoka ym. palveluilla kotona asuminen on nautittavaa niin vanhusten omalta kuin omaisten kannalta.

Omaishoito on tärkeä ja edullinen lisä. Sitä pitää tukea riittävästi ja hoitajille on järjestettävä todellisia vapaa-aikoja väliaikaishoidoilla ja järjestelyillä.

Saaristo-Naantalin erityisolosuhteet vaativat räätälöityjä ratkaisuja.

Terveydenhuolto on vaativaa. Ihminen ei ole yksinkertainen tapaus. Varsinkin miehet kuolevat ennen aikojaan

Terveyskeskus on hieno asia verrattuna siihen, että sitä ei olisi. Mutta varmaan se voisi olla vieläkin parempi. Mutta ei se parane panettelemalla vaan löytyviä epäkohtia on korjattava. Terveysthuolto sopii huonosti businekseksi. Yksityisiä palveluja voidaan käyttää palvelujen laajentamaan eikä julkisten palvelujen korvaamiseen. Pirvatisoidut palvelut tähtäävät tuottoon eikä palveluun, ja siksi tarpeen sijasta raha ja vakuutukset määräävät ratkaisun suunnan. Suomen terveydenhoidon saama kritiikki on otettava vakavasti ja meidän on pidettävä köyhemmistä ja miehistä parempaa huolta. Tämä vaatii paikallisen ohjelman ja riittäviä voimavaroja, jotta henkilökunta jaksaa. Terveyskeskuskuntaliiton purkaututtua ja toiminnan yhdistyessä sosiaalihuoltoon ovat mahdollisuudet hyvään ja tarkoituksenmukaiseen hoitoon paranemassa. Tehostamista ei tarvitse tehdä asiakkaan vaan byrokratian kustannuksella.

Mielenterveyden järkkäminen on sairautta eikä hulluutta. Hoidon pitää olla lääketieteellistä ja oikea-aikaista. Silloin se on kaikkien kannalta myös hyödyllistä. Terveyskeskuksen on huolehdittava, että meidän tiemme on avoinna erikoissairaanhoidon. Lasten tulevaisuuden kannalta uusi hallintomalli luo edellytyksiä hyvään lasten terveyden vaalimiseen, mutta myös syrjäytymisen ehkäisemiseen. Se alkaa äitiys- ja lasten neuvolasta. Tähän varhaiseen vaiheeseen tulee lisät kotona tapahtuvia käyntejä. Sosiaalipuolen kanssa on tehtävä yhteistyötä varhaisen oikealla raiteilla ohjaamisen varmistamiseksi. Myös mielenterveyspuolen palvelut on otettava mukaan lasten kehityksen varmistamiseksi. Sosiaali- ja terveyspuolen yhteistyön tulee saunomattomasti jatkua kouluun siirryttäessä. Riittävä henkilökunta on avainasia onnistumisessa.

Kulttuuri ja urheilu

"Terve sielu terveessä ruumiissa." ; " Ei urheilija tervettä päivää näe"; "Kun kuulen sanan kulttuuri poistan varmistimen" ; " Kuntoilen kuollakseni terveempänä, en elääkseni pitempään" Monasti korviimme tulleet ajatelmat kertovat, että urheiluun ja kulttuuriin suhtaudutaan innostuneesti jopa intohimoisesti.

Urheilu ja kulttuuri ovat ajanvietettä, joka samalla edistää ruumiillisesti ja henkistä terveyttä. Tietenkään ne eivät ole toistensa vastakohtia vaan edustavat inhimillisen elämän eri ulottuvuuksia. Urheilu ja kulttuuri voivat tarjota myös työtä ja toimeentuloa. Lahjakkaille on pidettävä nämä mahdollisuudet avoinna ja kunnan on luotava ponnistus pohja myös tälle vähemmistölle. Urheilu on lasten ja nuorten suosituimpia harrastuksia. Urheilun kasvattavaan voimaan on Suomessa uskottu eikä turhaan. Kadulta pahanteosta poissaoleminen tarkoittaa tietenkin sitä, että lasten ja nuorten aktiivisuus vaati purkautuakseen jonkin hyväksyttävän reitin. Urheileminen joukossa luo tähän vielä sosiaalisesti kasvattavan mahdollisuuden; Urheilu yhdistää ja lisää joukkoon kuulumisen tärkeää tunnetta. Urheilu synnyttää eniten vapaaehtoistoimintaa. Urheilun moninaiset myönteiset tekijät ovat kilpaurheilun ongelmien ja pettymysten rinnalla ylivoimaisia. Siksi urheiluun panostaminen on kunnan perustehtäviin kuuluvaa. Myös koulujen ohjelmassa on liikunnasta huolehdittava eikä uusia ideoita pidä heti hylätä. vrt. Tarja Halosen esitys elämyslauantaista.

Urheilu- ja palloilukentät, hallit sekä monet muut sisätilat ovat ylivoimaisia toteutettavia ja ylläpidettäviä yksityisellä rahoituksella.

Urheilukenttä on Naantalissa hyvässä kunnossa ja palloiluun löytyy useita tiloja. Rymättylän kentissä on parantamisen varaa kun taas Merimaskussa nämä asiat on juuri saatu kuntoon. Sisäliikuntatilojen lisätarpeet toteutetaan yhdessä muun rakentamisen kanssa tai yksityiseten kanssa yhdessä...

Jäähalli ja uimahalli ovat Naantalin epävirallisella esityslistalla vuodesta toiseen. Ne ovat yksinkertaisia "kyllä tai ei" kysymyksenasetteluun sopivia. Poliitiikan tekoon ne soveltuvat hyvin. Kokemuksesta tiedämme, että Naantalissa jäähallit ovat olosuhteistamme johtuen ahkerassa käytössä. Naantalin palvelutaso on tänään hyvä.

Uimahallipalvelut kannattaa hakea Raision Ulpuhasta. Kuljetunpalvelujen tukemainen on tarkoituksenmukaista toistaiseksi. Oman hallin rakentamiseen kannattaa mennä kun siihen saadaan

liitettyä jotain erikoista esimerkiksi sen toteuttaminen Kuparivuoren kupeeseen esimekiksi siten, että Lappalaisten rantaa tulisi merialtaat.

Urheilua on ulkoilu ja kuntoilukin. Kävelyn, sauvakävelyn, hölkän, pyöräilyn ja hiihdon harrastajia on Naantalissa enemmän kuin muita yhteensä ainakin aikuisista puhuttaessa.

Suorituspaikat ovat halpoja ja ne palvelevat moninaiskäyttöä; Hyötyliikuntaa ja luonnossa liikkumista. Reitistöjä olisi suunniteltava siten, että kaikilta alueilta pääsee kaikkialle. Rantaraitistot vaativat pieniä kunnostustöitä niin, että reitit kulkevat jouhevasti. Niiden yhteys luontopolkuihin on mukava lisäys.

Latu-urat on oltava valoisat ja riittävän levät sekä yhteyslatuja on ylläpidettävä. Keinoluntakin tällä kolkalla tarvittaisiin, kun rahasta ei tunnu pilaa olevan..

Naantalista puhuttaessa emme voi unohtaa vesiurheilujen kuten purjehduksen sopivuutta harrastajille kuin yleisöllekin. Erikoisryhmät kuten avantouimarit ja urheilukalastajat ovat hyviä Naantalin mannekiineja.

Urheiluharrastus on harrastajien tai heidän vanhempiensa omissa käsissä. Kaupungin tehtävänä on luoda yleisiä edellytyksiä ja tuettava järjestöjä taloudellisesti. Erityisesti vapaaehtoista seuratyötä tekeviä vapaaehtoisia on muistettava. Saaristo-Naantalin on huolehdittava, että paikallinen seuratoiminta eri osissa kaupunkia saa tasavertaisen kohtelun.

Kulttuuria on kaikki maan ja taivaan välillä. Harrastuspohjainen kulttuurityö ja sen laajuus on paikkakunnan elinvoiman mittari. Järjestöjen ja yksittäisten harrastajien toiminnalla on luotava edellytykset. Toiminnan tukeminen on halpaa ja tuottoisaa toimintaa. Tässäkin kohdassa on erityisesti rohkaistava kunnan eri osien itsellistä toimintaa ja kulttuuria on toisaalta käytettävä eri osia yhdistävänä tekijänä ja kanssakäymisen muotona.

Naantali on vanhastaan tuttu paikka monelle kuvataiteilijalle. Tällä hetkellä Naantali tunnetaan taiteilijoistaan kuten Koivikosta, Kiipasta, Peltosesta, Pullisesta, Björkmanista, Turtosesta ja harrastajien suuresta joukosta. Naantalintaitteeseen tulee lisää elinvoimaa saaristosta, joka voi olla yksi tulevaisuuden suurista suuntauksista. Saaristo- Naantali kuvataidepaikkakunta voi vielä nousta ylemmäksi, kunhan oikeat ideat löydetään. Kultarannan kesävieraaltakin kannattaa kysyä ideoita.

Musiikin puolella meillä on kuoroja eri harrasteryhmille. Naantalintuorojen taso on noussut harppauksin. Oivan käsityksen tästä saa öKun hämärtää tapahtuman yhteydessä. Se on Naantalintuorin henkinen Naantali-päivä: Elämyksiä tuottavaa yhteenkuuluvaisuutta ja yhteistoimintaa. Tähän on liitettävä uudet kaupungin osat luontevasti, mutta tekijöiden ehdoilla.

Seurakunnan edellytykset lisätä musiikkitarjontaa ovat esiintymispaikkojen ja talouden puolesta hyvät. Kirkon kellojen sointi voisi olla musiikkia korville.

Naantalintuorin Musiikkijuhlat ovat Naantalintuorin panos Turun seudun kulttuuritarjontaan, jota me naantalilaiset kehtaamme käyttää Turun tukemia ympärivuotuisia palveluja.

Naantali innostaa monenlaiseen muuhun harrastukseen. Naantalintuorin Teatteri on elinvoimaisempi kuin aikoihin ja siksi sen toimintamahdollisuudet on turvattava. Kristoffer-sali saadaan kuntoon, kun sitä yhteisvoimin on ajettu. Tälläkin saralla on suuria mahdollisuuksia nurkkakuntakohtaiseen toimintaan ja yhteistoimintaa. Henkilöyhteyksiäkin on jo olemassa.

Historiaan ja kaupunkikuvaan liittyvät keräilyt ovat täällä suosiossa. Niiden tekijöitä on kannustettava ja innostettava löytämään myös uusia ulottuvuuksia.

On muistettava, että Naantalintuorin vanha keskiajalta periytyvä puukaupunki on kulttuuria itsessään, johon liittyy monia tekijöitä, jotka ovat innoittaneet kirjailijoita kuten ihka omaa Pirkko Syynimaata ynnä muita. Saaristo-Naantali on entistä laajempi lähde ja harrastusta on jo olemassa kunhan se saadaan esille.

Saaristo-Naantalintuorin kulttuurityöhön jokainen voi osallistua omin neuvoin. Saaristo-Naantalintuorin moninaisuus antaa virikettä niin luonnon harrastajille kuin maaseudun kulttuurimaisemasta innostuneillekin.

Näitä vahvuuksista on pidettävä kiinni ja niitä on syytä vaalia. Vanhat kylämaisemat ja niiden suojelu ja kehittäminen tulee nostaa tärkeiden tehtävien joukkoon.

Aivan erityinen kulttuurin ja koulutuksen välimaastoon asettuva alue on kirjasto ja Naantalin opisto eli Työväenopisto.

Kirjastot ovat pitäneet pintansa ja niiden uusi tuleminen on käynnissä. Naantalin on tehtävä kirjastotoimesta kehittämissuunnitelma niin, että kirjasto tarjonnan kautta on sekä nykyaikainen, että monipuolinen ja kaikkien saatavilla. Pääkirjastoa ja lukusaleja on laajennettava ja olosuhteita parannettava huolehtien kaikkien kunnan osien tarjonnasta. Yhteistoimintaa naapureiden kuten Raision ja Turun kanssa on syytä kehittää. Sivukirjastot ovat rikkaus, ei rasite. Niitähän pystytään kehittämään monipuolisemmiksi palvelukeitaiksi.

Naantalin Työväenopisto perustettiin sosialidemokraattien aloitteesta. Siksi ilmeisesti sen hyvä ja kuvaava nimi piti väen väkisin porvarien toimesta muuttua. Naantali opisto tarjoaa monia oppimiseen ja itseensä kehittämiseen liittyviä palveluja. "Työväenopiston" kaikki mahdollisuudet eivät ole käytössä ja sen kehittäminen on saatava nykyisestä syrjäisestä roolista keskipisteeseen. Toivottavasti uuden niminen opisto saa suopeampaa suhtautumista osakseen rahahanojen haltijoilta. Ei myöskään pidä unohtaa Työväenopistoideaa palvelulla myös niitä, jotka ovat jääneet vähälle opillisessa sivistyksessä. Naantali opisto toimii jo Saaristo-Naantalin alueella, ehkä sen nimi olisi muutettava Saaristo-Naantalin opistoksi. Perustellumpaa se olisi kuin edellinen nimen muutos.

Demokratia, hyvät tavat ja tukeva talous

Demokratia kunnalliselämässä tarkoittaa sitä, että Saaristo-Naantalin asukkaat valitsevat kaupunginvaltuuston, joka päättää vapaaseen harkintavaltaan liittyvistä arvovalinnoista.

Tuleva valtuusto on erittäin vaativan ja tärkeän tehtävän edessä, sillä kuntaliitos edellyttää aivan erityistä joustavuutta ja nopeaa asioihin perehtymistä. Oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus vaativat kunnan kaikkien osien tarpeiden huomioon ottamista.

Vaalitulos luonnollisesti määrää voimasuhteet ja edustajat. Valittujen on pystyttävä näkemään kokonaisuus ja sen vaatimukset. Vaalien jälkeen olemme tietenkin naantalilaisia, rymättyläläisiä, merimaskulaisia ja velkualaisia ja tietenkin vielä muutakin. Tämä on rikkaus ja mahdollisuus, joka edellyttää kuitenkin ponnisteluja yhteisymmärryksen kehittämiseksi. Vastakkainasettelua aluepohjalta on vältettävä.

Valtuusto asettaa tavoitteet kunnan muille elimille ja seuraa niiden toteutumista. Tämä edellyttää, että valtuuston päätettäväksi tuodaan asiat jo siinä vaiheessa kun valinnat ovat vielä tekemättä. Tässä ensimmäisessä vaiheessa tästä periaatteesta joudutaan olosuhteista johtuen antamaan periksi. Siksi on tärkeää, että puolueet jos sisäisesti tekevät tätä valmistelevaa työtä. Sosialidemokraatit ovat organisoineet pysyvän yhteistoimintansa nykyisten järjestöjen ja luottamushenkilöiden väliseksi.

Asioiden julkinen käsittely on demokraattisen valvonnan kannalta välttämätöntä. Vain valtuuston käsittely on täysin avointa ja siksi sitä on lisättävä. Kuntalaisten tiedon saanti ei voi olla pelkästään tiedotusvälineiden aktiivisuuden varassa. Puolueet voivat omalta osaltaan nykyaikaisin menetelmin huolehtia omien näkemystensä esille tulemisesta. Naantalin sosialidemokraatit ovat hoitaneet tätä sektoria aktiivisesti jo kuuden vuoden ajan. keskustelua ja vuorovaikutusta ei ole syntynyt muiden passiivisuuden vuoksi.

Valtuustolle esitykset tekee ja päätösten voimaannpanoa valvoo poliittisesti kokoonpantu kaupunginhallitus, jonka alaisuudessa kaupunginjohtaja johtaa kaupungin henkilökuntaa. Naantalissa kaupunginjohtaja ei ole valittu määrääjäksi eli tehtävässä toimimien edellyttää virkamiesmäistä otetta: Lojalisuutta, oikeudenmukaisuutta ja organisaation johtamista. Eikä virkamiesasemassa olevaltakään ole aloitteellisuus kielletty!

Kaupunginjohtajalla on laajemman kaupungin olosuhteissa ja päätettyjen suurten muutosten kuten sosiaali- ja terveydenhoidon yhdistämisessä keskeisin tehtävä pitää kokonaisuus raiteille. Näissä olosuhteissa johtavan virkamieskunnan tärkein tehtävä on saada kaikki asiat hoitumaan kaikkialla. Yhteinen tavoitteellinen henki on juurrutettava esimerkillä koko henkilökuntaan.

Kaupungin luottamushenkilöelimiä tulee muuttuvissa olosuhteissa olla riittävästi. Luottamuselimiä määrä laskee voimakkaasti luonnollisista syistä. Tämä merkitsee suuren ja monesti asiantuntevan panoksen puuttumista. kaikki keinot esimerkiksi lisääntyvät jaostot ja johtokunnat on käytettävä tämän puutteen vähentämiseksi.

Erityisesti nyt on tarvetta välittömämpään vaikuttamiseen.

Kuntalaisten kuulemisen uusia menetelmiä tulee aktiivisesti käyttää hyödyksi, sillä suurin käyttämätön reservi on saaristo-naantalilaisten tiedoissa ja taidoissa, joiden toivoisi tulevan yhteiseen käyttöön. Tämä ei saa tarkoittaa vastuun siirtoa tai pakoilua hankalissa asioissa. Me olemme puolestamme tehneet oman osuutemme uudenaikaisessa tiedon välityksessä ja vuorovaikutuksessa. Kuukausittain sadat naantalilaiset käyvät sivuillamme ja osa heistä osallistuu yhteisten asioiden hoitoon.

Meidän tavoitteenamme on ollut ja on yhteistyön tekeminen. Se ei ole alistumista eikä periaatteista luopumista, vaan menettelytapa, jolla pyritään välttämään tarpeettomat ristiriidat, ja jolla haetaan pienen paikkakunnan yhteistä etua. Nyt erityisesti tämä asenne on tarpeeseen, kun joudumme uudessa tilanteessa varmuudella näkemään uusia ristiriidan aiheita.

Me hyväksymme enemmistön vallan käytön, mutta emme voi sietää sen muuttumista mielivallaksi. Näin ei Saaristo- Naantalissa saa käydä, vaikka houkutus ylivallan käyttöön voi syntyä joko alueellisesta tai poliittiselta kannalta lähtien.

Kuntien hyvinvointipalvelut ovat suurelta osin maksuttomia, mutta eivät ne ole ilmaisia. Ne pääosin kustannetaan verovarjoilla. Verojen kerääminen on siis edellytys palveluille. Siksi veroja on kerättävä edelleen. Verojen korkeus ei saa olla esimerkiksi työllisyyttä heikentävä. Siksi näemme, että nykyinen verotaso on oikeassa suuruusluokassa.

Vara on taloudessakin viisautta ja kaikkea kassaan tulevaa ei pidä suin päin jakaa varsinkin, kun laajemman kunnan puitteissa ei tarpeista tule olemaan pulaa. Kaikki alueita tulee kohdella tasapuolisesti, mutta ei samalla tavalla. Kehityksen on oltava vähittäistä ja olosuhteiden mahdollisuuksista lähtevää. Asfalttia ei ole joka paikassa, vaikka kaupungissa asutaankin. Tulevat ajat vaativat Saaristo- Naantalilta pelivaraa, sillä vasta yllättäen tulleita suurilla tuloilla voi seurata yhtä arvaamaton äkillinen pudotus. Rikkaus ei ole katoamaton luonnonvara. Oma arvion tunteva nöyryys on rehvastelua parempi toimintamalli.

Kaikessa toiminnassa avoimuus palvelee parhaiten. Julkisuuden tulee olla tasapuolista myös kaupungin omassa tiedotuslehdessä. Aktiivinen tiedottaminen paikallisten välineitten välityksellä on joustava ja tehokas tapa pitää naantalilaiset ajan tasalla.